

fuld Erstatning, og fuld Erstatning er det, som man i det aabne Marked kan faa for sine Varer. Man kan ikke ved Hjælp af en Ekspropriation indskrænke eller formindskede vedkommende Personers hele Formue tilstand eller økonomiske Position.

Det ærede Medlem fra Give (N. C. Jensen) har allerede imødegaaet de Betragtninger, som det ærede Medlem fra Storehedinge (J. Andersen) i Gaar gjorde gældende med Hensyn til de Vurderinger, der finder Sted ved Ekspropriationer af Jord til Jernbaner, og dem skal jeg da lade ligge, idet jeg synes, at det ærede Medlem fra Give virkelig ramte et afgørende Punkt. Men der er et andet Forhold, som ogsaa gør sig gældende ved disse Ekspropriationer. Det drejer sig nemlig om Statsforanstaltninger, saa at den Værdistigning, der kan finde Sted, vil udeblive, i samme Øjeblik denne Statsforanstaltning ikke bliver udført. Man kan nemlig sige: Hvis I ikke vil af med Jorden, lægger vi Jernbanen et andet Sted, dermed er saa den Prisstigning forbi. Det er jo ogsaa ærede Medlemmer vel bekendt, at der i den Henseende ofte gør sig det modsatte Forhold gældende, nemlig at Mennesker betaler for at faa Jernbanen lagt over deres Jord eller i Nærheden af deres Ejendom. Det har derfor intet som helst at gøre med det, her er Tale om.

Der er blevet talt om, hvorvidt man kunde ekspropriere af andre Grunde, og det ærede Medlem fra Storehedinge (J. Andersen) rettede en venlig Henstilling til mig om, hvorledes jeg stillede mig til saadanne Ekspropriationer, idet Georgeisterne, hvis Mening jeg deler, vilde tage Jorden uden Erstatning. Det beror imidlertid paa en beklagelig Misforstaaelse af det ærede Medlem, for det er der aldeles ikke Tale om. Georgeisterne hævder netop, at der ikke bliver nogen som helst Konfiskation. Det er kun deres Modstandere, der paastaar det. Vi hævder netop, at vi viser fuld Respekt for Ejendomsretten, og at der ikke er Tale om ved nogen som helst Tvangsforanstaltning at fratage Folk deres Ejendom eller særlig deres Jord. Hvis man derimod vil foretage en Ekspropriation, der bringer Jordejendommen fra een Person over til en anden, kommer der et Tvivlsspørgsmaal frem, thi netop den ejendommelige Værdistigning, som saadan Jord kan faa, kan man ikke føre fra et enkelt privat Individ's Lomme over i et andet Individ's Lomme. Det er Betænklichkeiten

ved gennem Ekspropriation at sikre Jord f. Eks. til Oprettelse af Statshusmandsbrug, fordi det dér ikke blot drejer sig om den Jord, man fører fra den ene over til den anden, men ogsaa om den Stigning, som under de nuværende Forhold er knyttet til Jordbesiddelsen, og om at føre den ikke fra det enkelte Individ over til Samfundet, men fra et enkelt Individ over til et andet Individ, hvilket er noget helt andet. Men disse Spørgsmaal ligger jo ikke for, og dem skal jeg altsaa ikke komme videre ind paa. Det beror, som sagt, paa en fuldkommen Misforstaaelse, hvis man tror, at der med Tanken om Jordskyld skulde tilsigtes en Ekspropriation, der ikke gav fuld Erstatning. Der er ikke Tale om en Ekspropriation, og der er ikke Tale om Konfiskering af nogen som helst Ejendomsret.

Nu hævder den højtærede Indenrigsminister, at der muligvis kan være begaaet Fejl, men han kan vanskeligt komme bort fra dem. Jeg vil da henvise ham til, hvad det ærede Medlem fra Lejre (Niels Frederiksen) sagde, idet han roste Ministeren, netop fordi han paa et andet Punkt havde erkendt at have grebet fejl og saa havde rettet Fejlen. Det samme vil jo kunne blive Tilfældet her, naar den højtærede Indenrigsminister ser, at det, der tilsigtes ved Maksimalprisen, ikke naas ved Hjælp af denne. Det, som er den egentlige, logiske Begrundelse af Maksimalprisen, nemlig dette, at man skal søge at komme Jobberiet til Livs, er, som bemærket, ganske urigtigt, navnlig naar man giver sig til at stemple en eller anden Klasse for saadant Jobberi. Men det ærede Medlem fra Lejre brugte en anden Begrundelse for, at Ministeren ikke paa dette Punkt skulde give efter, idet han sagde, at hvis man nu ophævede Maksimalprisen, vilde man gøre Fortræd. Jeg fik af det ærede Medlems Tale i det hele det Indtryk, at han delte de Anskuelse, jeg her har fremsat, at den naturligste Fremgangsmaade vilde have været den ad de almindelige Hjelpeinstitutioners Vej i vort Samfund at skaffe den fattige Befolkning billigt Brød og lade dem, der har Raad til at betale det, bære de Byrder paa deres egne Skuldre, som Krigen fører med sig, men at man, hvis man nu ophævede Maksimalprisen, vilde gaa Jobbernes Ærinde, fordi Kornet saa vilde komme paa Købmændenes Hænder, og Købmændene vilde blive eneraadende over Prisen paa Korn her i Landet. Men hvad er saa i Virkeligheden det vanskelige i dette Øjeblik? Det er